

Екскурзија батањских првака

10.
СТРАНА

„Јелисаветин албум“

8.
СТРАНА

СНН

3.
СТРАНА

Почасни конзулат БиХ у Сегедину

12.
СТРАНА

Обилазак знаменитости БиХ

Злоупотреба Уједињених нација

Генерална скупштина Уједињених нација (ГС УН) је усвојила Резолуцију о Сребреници, којом се 11. јул проглашава Међународним даном сећања на жртве у том граду 1995. године, осуђује свако негирање појма „геноцид“ и величање ратних злочинаца.

За необавезујући документ, који су формално иницирали Немачка и Руанда, а као коспонзори се помињу САД, Велика Британија, Француска, Турска, бошњачки део Босне и Херцеговине (БиХ) и још неке западне земље, гласале су 84 делегације, 19 је било против, 68 уздржаних, а представници више држава нису ни притиснули дугме.

Против су, уз Србију, били Мађарска, Русија, Кина, Белорусија, Северна Кореја, Куба, Сирија и неколико афричких и острвских држава, а међу уздржаним су се нашли Индија, Бразил, Грузија, Словачка, Грчка, Казахстан, Кипар...

Резолуцију су подржале скоро све западне земље, а под несумњивим притиском моћника те хемисфере већина европских, афричких и муслиманских држава, све бивше југосло-

венске републике (сем, наравно, Србије), као и суседи Бугарска, Румунија и Албанија и нешто даља Украјина. Споран је глас БиХ, јер је текст, супротно Дејтонском споразуму, рађен мимо знања државног Председништва, тиме и Републике Српске (РС), а тајно су га пуних осам месеци припремали амбасадор БиХ при УН Златко Лагумџија и немачки политичари.

Резолуција је, дакле, усвојена простом већином присутних, подржана од стране само 43,5 одсто од укупно 193 чланице УН, што се сматра великим неуспехом креатора (досадашње резолуције Светске организације су увек усвајане акламацијом, дакле једногласно) и неспорном дипломатском победом Србије.

„Хтели су да српски народ прогласе кривим, али им то није пошло за руком. Резолуција има политичку конотацију и изазвала је поделу каква никада није виђена у ГС УН. Ово се дешава по први пут, јер су неки људи хтели да искористе своју велику политичку моћ и да политизују ову важну тему. Хтели су да стигматизују српски народ, али нису успели. Желели су да ставе жиг на наше чело, нису

успели и никада неће успети, поносан сам што сам данас имао прилику да браним право мале земље“, поручио је председник Србије Александар Вучић, који се вишедневно борио за интересе српског народа, али и за истину и демократски светски поредак заснован на међународном праву и Повељи УН.

На то је указао и руски дипломата у УН Василиј Небензја, истичући да се ради о Пировој победи иницијатора, која је поделила Светску организацију и потпуно промашила циљ.

„Немачка може да говори само о својим злочинима, а Уједињене нације су створене управо због злочина које су Немци починили. Нацисти су узели 27 милиона живота житеља Совјетског Савеза и низа европских земаља. Отворена је Пандорина кутија, а правда овако не функционише, јер нико не помиње српске жртве“, додао је руски амбасадор.

У свету су у прошлости, наиме, почињени много већи погроми, од шест милиона страдалих Јевреја у холокаусту, преко милион и по убијених Јермена у Турској, до милион побијених у Руанди, па би сада многи могли да затраже дан сећања на те жртве.

Председник РС Милорад Додик је изјавио да тај ентитет неће спровести ни једну препоруку Резолуције о Сребреници и да ће у наредних месец дана предложити Федерацији БиХ миран разлаз.

„Ово је пропала резолуција, јер није добила подршку ни половине чланица УН. Њихов наум је био да Србима наметну геноцидност и моралну дисквалификацију, у чему нису успели“, рекао је лидер босанских Срба новинарима у Источно Сарајеву.

У Београду, Новом Саду, Бањалуци и још неким градовима се славило након несумњивог успеха, у датим околностима најбољег могућег исхода у Њујорку, где су колоне аутомобила уз звуке сирена и вијорење срп-

ских застава дефиловале главним улицама. Могли су се видети и билборди с натписом „Срби нису геноцидан народ“, већ напротив, како су подсећали домаћи медији, храбар и слободољубив народ који се супростављао и много јачима – Отоманском царству, Аустро-Угарској империји, нацистичкој Немачкој, увек уз огромне жртве.

Окупљања је било и у Подгорици, испред Српске куће, где су хиљаде људи протествовале због одређења црногорске владе. Она је, истина, поднела два (делимично прихваћена) амандмана на резолуцију како би се кривица од пре 29 година у подринском градићу индивидуализовала, али је то, по оцени српске делегације, била само шминка са циљем да се придобије извештај број неодлучних гласача.

У резолуцији се, наиме, не помиње ни једно име, а зна се да је Међународни суд у Хагу још раније казнио 47 Срба за злочине у Сребреници са укупно више од 700 година затвора, уз две доживотне робије.

По многима, укључујући и шефа мађарске дипломатије Петера Сијарта, ради се о потпуно непотребној резолуцији, која не смањује, већ само подстиче напетости у региону. Доне-та је за одавно изречене судске пресуде, у тренутку када бесни рат у Гази, где су израелске снаге убиле више од 35.000, а раниле најмање 80.000 Палестинаца. Да ли је њујоршки документ само скретање пажње са тог актуелног масакра, или се ради о немачкој освети или настају изостомишљеника да се казни „непопуљна“ Србија видеће се веома брзо.

На крају да подсетимо да је пре једне деценије већ била предложена резолуција о Сребреници, али се о њој тада није гласало у ГС, већ у Савету безбедности УН, па је Русија могла да уложи вето.

Срђан Басић

Вучевићев сусрет са мађарским амбасадором

Председник Владе Србије Милош Вучевић примио је у свом кабинету мађарског амбасадора у Београду Јожефа Мађара, што након посете шефа српске дипломатије Марка Ђурића Будимпешти, свом првом службеном путу у иностранство, представља доказ више него изузетно добре сарадње две суседне земље. Током разговора је обострано констатовано да су ти односи заиста на највишем нивоу у новијој историји, захваљујући међусобном разумевању, поверењу и посвећености обострано корисном партнерству – наводи се у саопштењу Владе Србије.

Обе стране су изразиле спремност да они буду још бољи у свим областима, мада су увек у првом плану, природно, политичке и економске везе. Претходних година бележена је рекордна вредност размене роба и услуга, а допринос

томе биће завршетак „брзе“ пруге Београд-Будимпешта, као и изградња нафтовода који ће повезати две државе и повећати њихову енергентску безбедност.

Вучевић је истакао да је за Србију од стратешког интереса очување стабилности у региону и додао да је резолуција Генералне скупштине Уједињених нација о Сребреници осетљиво питање, које не доприноси сарадњи и изградњи добрих односа у региону. Помирењу штети и одлука приштинских власти да забране употребу динара, чиме је положај Срба у покрајини додатно угрожен, а сем тога удаљава две стране од наставак дијалога.

Председник српске Владе је изразио захвалност на снажној и континуираној подршци коју Мађарска свакодневно пружа Србији у процесу европских интеграција и на истрајавању у ставу о неопходности проширења Европске уније.

Амбасадор Мађар се сагласио са српским премијером да су политички и економски односи две земаље на највишој тачки и да је такође уверен да ће бити додатно унапређени у низу других области од заједничког интереса. Дипломата је додао да Србија може да рачуна на чврсту подршку Мађарске на међународном плану по питањима од за њу виталног интереса.

Мађар је рођен у Нађкањижи 1967.

године, а током целе каријере је у спољнополитичким водама: најпре у Министарству иностраних послова бавећи се бившим југословенским републикама, а био је и амбасадор у Загребу и генерални конзул у Осјеку.

Крајем 2022. је изабран за шефа мађарске мисије у Србији, где је заменио Атилу Пинтера, који је провео у Београду пуних осам година.

С. Б.

У Сегедину отворен први почасни конзулат Босне и Херцеговине у Мађарској

У циљу развијања и унапређења образовних, привредних и културних односа Босне и Херцеговине и Мађарске, у Сегедину је 24. маја отворен први почасни конзулат Босне и Херцеговине у Мађарској.

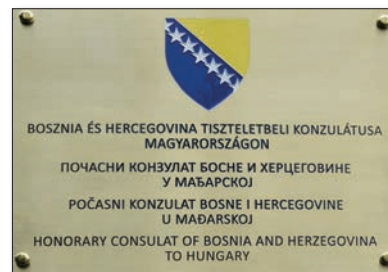
У присуству бројних високих званица, представника дипломатских представништава акредитованих у Мађарској, Иштвана Јакаба, потпредседника Мађарског парламента, Беле Михалфија и Шандора Сабоа, посланика Мађарске скупштине, Јожефа Бинског, доградоначелника града Сегедина, након интонирања химни Босне и Херцеговине и Мађарске, пригодну свечаност је поздравним речима отворила Њ.Е. Биљана Гутић-Бјелица, амбасадор Босне и Херцеговине у Мађарској. Амбасадорка је истакавши своје велико задовољство због отварања Почасног конзулата БиХ у Сегедину, између осталог, рекла следеће: „Конзулат ће у будућности прав-

ну надлежност имати над четири жупаније: Чонград-Чанад, Бекеш, Бач-Кишкун и Барања. Имајући у виду да Амбасада Босне и Херцеговине у Будимпешти има повјећење у Почасни конзулат, баш зато, овлашћује га да се убудуће залаже на пољу развијања и унапређења образовних, привредних и културних односа Босне и Херцеговине и Мађарске. Мађарска је доказала да је истакнути и вјерни пријатељ Босне и Херцеговине у региону и управо зато очекујем да ће се те везе и убудуће развијати, унаприједи-ти. Огромна је част што се данас отвара Почасни конзулат у Сегедину!”

Уследило је потом свечано пресецање врпце од стране Њ.Е. Биљане Гутић-Бјелице, амбасадорке БиХ у Мађарској и Ђерђа Терека, почасног конзула Босне и Херцеговине у Мађарској, чиме је и практички прорадио Почасни конзулат Босне и Херцеговине у Сегедину.

Након свечаног чина пресецања врпце, видно ганут Ђерђ Терек, почасни конзул БиХ у Мађарској се приликом обраћања присутнима најпре захвалио свим члановима Председништва Босне и Херцеговине што су прихватили његову личност и једногласно га именовали за почасног конзула. Он се посебно захвалио мађарском Министарству спољних послова што је оно у кратком року прихватило његово именовање за почасног конзула БиХ у Мађарској да би додао:

СВЕЧАНОСТ

иначе изузетни, да је Мађарска велики и освједочени пријатељ цијелог региона Западног Балкана, посебно Босне и Херцеговине и посебно Републике Српске. Мађарска је свјесна свих процеса који се дешавају у БиХ и Западном Балкану. Што се тиче

Отварање Почасног конзулата БиХ у Сегедину у сенци усвајања резолуције о Сребреници Генералне скупштине Уједињених нација

Почасни конзулат Босне и Херцеговине у Сегедину отворен је само дан након што је Генерална скупштина Уједињених нација усвојила резолуцију о геноциду у Сребреници. За усвајање предлога резолуције била је потребна проста већина чланова Генералне скупштине: 43 одсто земаља чланица гласало је за, док је 57 одсто било против или уздржано.

Њена екселенција Биљана Гутић-Бјелица, амбасадорка Босне и Херцеговине у Мађарској, тим поводом за наш недељник рекла је следеће:

„Ова одлука Генералне скупштине Уједињених нација показала је да је то међународно тијело, које би требало да буде оличење праведности, у потпуности изгубило свој кредибилитет. Чињеница је да су процедуре унутар Генералне скупштине, односно, самих Уједињених нација, потпуно поремећене због овог гласања. Они, који су били за резолуцију, који су је и покренили, на крају користили чак и уцјене против земаља да би те земље придобили да би гласале за резолуцију – све су то ствари, које су већ јавне не само унутар зграде Уједињених нација у Њујорку, већ широм свијета. Нажалост, Уједињене нације су поклекле – као институција – и дозволиле да се уз потпуно занемаривање процедура, које су на снази, донесе једна оваква резолуција. Проблем је вишеслојан: он не само да ће додатно продубити разлике у Босни и Херцеговини и региону, већ је показао да западне владе, које су свијесне да губе свој хегемонистички положај, постају тим више опасније и не презају ни од отворених уцјена, пријетњи, упућених земаља које не размишљају као они, али нису довољно јаке и храбре да се њиховом притиску одупру. Колективни Запад је ипак изгубио! Јесте да је уз противљење Срба и других добронамјерних народа, ипак изгласана ова резолуција, међутим, ипак треба рећи да је колективни Запад изгубио зато што су резултати били много лошији по њих, него што су они очекивали. Сама чињеница да је гласање два пута одложено зато што су били свијесни да немају ту потребну већину, говори о томе да је и њима требало времена да додатно изврше притисак на све оне колебљиве земље и владе, које нису у првом налету биле спремне да подрже ову резолуцију. Затим, ову резолуцију, односно, њен текст и комплетну процедуру пратило је доста лажи! Прије свега, ова резолуција је дата на гласање без потребних процедура унутар Босне и Херцеговине! Дакле, Председништво БиХ је оно које одређује спољну политику: ово питање уопште није било на сједници и о њему се никада није гласало. Ово је буквално тајни пројекат амбасадора БиХ у Њујорку Златка Лагунџије и бошњачке елите из Сарајева и других земаља, које су им се приклониле. Међутим, проблем је много већи, јер се виде припреме за много ширу, опаснију причу. Наиме, форсирало се да се резолуција донесе ове године, након 29 година од ратног злочина. Ми прихватамо да се догодио злочин, међутим, нипошто геноцид! Било би логично очекивати да то питање ставе на дневни ред следеће године – поводом 30. годишњице – међутим, не... Очито је да је колективном Западу ово било важно ове године, прије избора 9. јуна у Европској унији и прије америчких избора, заказаних за 4. новембар. Очито је да се не осјећају довољно сигурно у својој позицији када су хтјели да силем или милем „прогурају“ да ова резолуција буде усвојена! [...] По мом личном мишљењу, али и великог броја дипломата, односно, политичких аналитичара, у ствари крајњи циљ је и одскочна даска Русија!”

„Трудићу се да унапредимо привредну и културну сарадњу наших земаља – Мађарске и Босне и Херцеговине. Настојаћемо да развијемо и свеукупне билатералне односе наших држава! Пружићемо максималну подршку и наше напоре ћемо усмерити ка циљу да Босна и Херцеговина што пре постане чланица Европске уније”, подвукао је у својим поздравним речима Ђерђ Терек, почасни конзул БиХ у Мађарској, који нас је информисао да ће на самом почетку свог рада Почасни конзулат функционисати са два члана, међутим, уколико је потребно, онда ће ангажовати нове радне снаге. „Циљ нам је да се развија, јача и буде што ефикаснија сарадња између наших земаља на пољу привреде, културе и цивилне сфере.”

Њена екселенција Биљана Гутић-Бјелица, амбасадорка БиХ у Будимпешти је пак додала: „Мислим зато је ово један од значајнијих догађаја у билатералним односима између Босне и Херцеговине и Мађарске. Општепозната је ствар да су односи и

отварања Почасног конзулата, срећна сам због њега, пошто је нама и овај дио Мађарске веома битан због близине Босне и Херцеговине и Србије. Цијенимо што је ово одличан регион где ће наш почасни конзул имати прилику да додатно развија туристичке, културне, образовне, спортске и остале релације и наравно, Амбасада ће бити ту да помогне. Иначе, Мађарска има три почасна конзула у Босни и Херцеговини: у Мостару, Тузли и Бањалуци. И та чињеница указује на то да Мађарска цијени ту врсту сарадње и жели да покрије што већи дио Босне и Херцеговине осим главног града где се налази њихова Амбасада.”

Свечаности у Сегедину присуствовали су и поједини свештеници Епархије будимске и Епархије темишварске, председница Самоуправе Срба у Мађарској, руководиоци будимпештанског СОЦ „Никола Тесла” и њене подружнице у Сегедину, односно, председница и потпредседник Самоуправе Срба у Сегедину.

Предраг Мандић

Изборни програм

Удружења љубитеља српског спорта и културе

Брзо је прошло пет година од претходних избора за мањинске/народносне самоуправе, сматрамо важним да релевантне информације буду доступне што већем броју наших сународника и симпатизера. Иако сматрамо да у оквиру једне прилике и 6000 карактера не може да се представи једна организација и један програм, нарочито имајући у виду да једна од конкурентских организација има на располагању све медијске ресурсе, ипак смо одлучили да се одазвемо позиви и покушамо у тако скућеном простору представити нашу организацију *Удружење љубитеља српског спорта и културе*.

Удружење љубитеља српског спорта и културе је основано 2019-е године и у протеклих пет година у позадини, скромно и без велике галаме, првенствено је пружало финансијску, организациону и ауторску подршку програмима Српског образовног центра Никола Тесла у сарадњи са Српском задужбином и Фондацијом за српску школу и преко наше кровне српске васпитно-образовне институције дошло до релативно великог броја припадника српске заједнице.

Прошло је пет година и сада нам поново предстоје избори, по нашем мишљењу од судбоносног значаја. Сматрамо да ће српска заједница у Мађарској по први пут имати прилику да стварно бира, јер ће на изборе изаћи више организација, које нуде разне опције.

У складу са тим наша организација *Удружење љубитеља српског спорта и културе* би желела да на и на овом скућеном простору изнесе свој програм, и да обавести све заинтересоване који су наши најважнији циљеви, који су приоритети и шта је

оно што бисмо желели мењати односно који крајњи исход очекујемо од наведених промена. Наше жеље и планови се групишу око пет принципа, а то су следећи:

- 1, демократичност доношења одлука
- 2, децентрализација власти
- 3, транспарентност функционисања
- 4, потпуна јавност информација
- 5, формирање ефикасније управно-административне инфраструктуре Канцеларије ССМ

Трудили смо се да кандидати *Удружења љубитеља српског спорта и културе* заступају целу српску заједницу као и све слојеве нашег друштва. Веома смо поносни што међу нашим кандидатима имате младе и старе, предузетнике, познате спортисте, докторе наука, службенике, правнике, уметнике, лекаре, студенте и педагоге. За *Удружење љубитеља српског спорта и културе*, такође представља задовољство што смо, као једино удружење, успели да поставимо листе на свим нивоима, за две регионалне српске самоуправе, за Будимпешту и за Пештанску жупанију и наравно успели смо да региструјемо и листу за земаљску самоуправу.

Демократијичносни доношења одлука - Уколико добијемо поверење наших људи, планирамо увођење институције Сабора, који би се годишње једном одржавао у периоду пре доношења одлука о годишњем буџету српске заједнице на државном нивоу, уз учешће представника свих изабраних локал-

них самоуправа (око 50 људи) где би се доносиле обавезујуће одлуке о томе који пројекти и програми имају приоритет у финансирању, што би наравно било потврђено скупштинским одлукама да би се испоштовали мађарски закони. Не заборавимо уз демократска права и овлашћења иду и обавезе односно одговорност.

Децентрализација – Уколико за то добијемо прилику, планирамо спровести одређени степен децентрализације у смислу формирања три регије за управно-административне послове, што би осликавало и заступљеност нашег живља у Мађарској. Те три регије би биле Будимпешта, Пештанска жупанија и југ Мађарске (Барања, Бачка, Банат, Поморишје), с тим да би за јужну регију била основана канцеларија евентуално у Сегедину, са одређеним бројем запослених, који би дали административну подршку и услуге месним самоуправама у том региону.

Транспарентносни - Сматрамо веома важним да што већи број људи, припадника српске заједнице у Мађарској има увид у главне токове догађања у заједници. Пошто је кровна организација српске заједнице у Мађарској Самоуправа Срба у Мађарској, петнаесточлана Скупштина те организације гласа и доноси одлуке о пројектима, институцијама, руководиоцима, функцијама и наравно о финансијским средствима, која заједница у оквиру закона о буџету добија од мађарске државе. Уколико добијемо поверење српске заједнице, планирамо да мењамо Статут земаљске самоуправе да бисмо обезбедили што бољу прегледност функционисања Скупштине ССМ.

Пошћуна јавносни информација - Сваки појединац као и свака институција која обавља послове у јавној служби или пружа јавне услуге за одређену популацију друштва има законску обавезу да све информа-

ције учини јавним и доступним за грађане који су корисници тих услуга. Сматрамо да тренутно стање треба мењати, уколико добијемо за то прилику, планирамо да, ангажујући најугледније и најрелевантније стручњаке date области, оснујемо „Уређивачки савет“ за све медије, који су у власништву земаљске самоуправе, који би већ споменутом модификацијом Статута добио веома широке ингеренције за одређивање уређивачке концепције свих медија, наравно уз обавезу да у одређеном временском интервалу припреми детаљан извештај о свом раду.

Формирање ефикасније управно-административне инфраструктуре Канцеларије ССМ - Уколико добијемо поверење српске заједнице планирамо да оснажимо Канцеларију земаљске самоуправе, да одредимо довољно финансијских средстава да се могу пронаћи и запослити одговарајући стручњаци (правници, економисти и службеници са положеним стручним државноуправним испитом итд.), да се направи финансијско-књиговодствена јединица која би вршила те послове за све институције земаљске самоуправе без разлике, која би имала руководиоца, са у Статуту регулисаним посебним ингеренцијама и обавезама односно правном одговорношћу за законито функционисање.

Сви представници *Удружења љубитеља српског спорта и културе*, уколико буду изабрани у неко од посланичких тела учиниће све што је у њиховим могућностима да афирмишу пет приоритета који су у претходном делу текста назначени и надамо се да ће у томе бити успешни. Надамо се да ће свако ко прочита наш програм наћи нешто са чиме може да се поистовети и подржи наше кандидате и на локалном, и на регионалном и земаљском гласању.

Гласајте за кандидате Удружења љубитеља српског спорта и културе у Мађарској

Српске недељне новине су свакој организацији, која је истакла своје кандидате, понудила једну целу страницу, исти обим шекција за предсјављање свој изборној програма. Текст смо објавили без измена. Захваљујемо се на сарадњи! Редакција СНН-а

2024. JÚNIUS 9.

HELYI ÖNKORMÁNYZATI
VÁLASZTÁS

NEMZETISÉGI ÖNKORMÁNYZATI
VÁLASZTÁS

EURÓPAI PARLAMENTI
VÁLASZTÁS

Részletes tájékoztatásért látogassa meg a www.valasztas.hu weboldalt, vagy forduljon a polgármesteri hivatalban működő helyi választási irodához.

NEMZETI VÁLASZTÁSI IRODA

Изборни програм Удружења „ЗОРА“

ПРОГРАМ САВА ТЕКЕЛИЈА

ГРАЂЕЊЕ ЗАЈЕДНИЦЕ ХХІ ВЕКА

РЕФОРМА САМОУПРАВНОГ СИСТЕМА

"СРПСКА КУЋА" У БУДИМПЕШТИ

"ПАМЕТНА" СТРАТЕГИЈА ИНВЕСТИРАЊА

УСПЕШНЕ ЛОКАЛНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ

Српске недељне новине су свакој организацији, која је истакла своје кандидате, понудила једну целу страну, исти обим текста за представљање свој изборној програма. Текст смо објавили без измена. Захваљујемо се на сарадњи! Редакција СНН-а

ЗОРА СВИЋЕ!

Детаљан програм тражите од свог локалног кандидата или на
www.zoraa.hu

Изборни програм Сегединске месне српске заједнице

УГОВОР

по програму „ЕВГЕН ДУМЧА“, бирача и посланика изборне листе Сегединске месне српске заједнице

Изборна листа са називом „ЕВГЕН ДУМЧА“ формирана је управо на оним моралним вредностима које је и сам целог свог живота заступао дугогодишњи и први градоначелник Сентандреје, цивилни председник Епархијске конзисторије. Његов живот и његова делатност подстичу нас да идемо путем једне европске, мањинско-верске народносне заједнице. У том смислу детерминисани су правци куда и на који начин желимо даље усмераваати наш заједнички живот. Намерно је написано усмераваати, наиме, уколико наша изборна листа добије на изборима већину и, с тим да формира извршну власт, или уколико буде радила у коалицији од приоритетних, принципипијелних ствари биће „ све или било шта само са бирачима.“ У том смислу се овај материјал сматра уговором. Сам приступ да се формира засебна изборна листа оснива се на искуству које смо стекли пратећи ранији систем у којем се одлучивало без било каквих консултација са бирачима, изабрана тела су функционисала на рубу законитости или су задовољавала законитости само у формалном смислу. Најбољи пример је да постављање портпарола од стране Скупштине ССМ-а, ни једном није спроведено по важећим прописима! За нас чланове изборне листе „Евген Думча“ у центру је регистровани припадник наше заједнице. Најједноставније речено, цењени бирач!

У сваком смислу речи. Партнер, коме се нуди партнерство по условима овог уговора...

У изборној кампањи првобитни циљ нам је да све потенцијалне бираче упознамо са програмом, који смо спремни по одређеним

Програмски циљеви

Нудимо бирачима српску народносну кровну организацију са владавином права, законитостима, проевропским вредностима, да останемо саставни део овдашњег друштва, да се не гради паралелно друштво!

Нудимо за 657 бирача који су изгубили поверење у организацији КРУГ из 2019. а својим гласовима тада дали поверење, да ми нећемо променити наше принципе чак ни у случају добијања власти или дела власти.

Нудимо даље за 1.011 бирача који су гласали 2019. за победничку коалицију да ћемо остварити оно што је тада нуђено, а сасвим друго остварено.

Нудимо на даље непознатом бирачу чисте руке које ће омогућити да се бирачима да приступ у учешћу у јавном животу, да рад бираних тела може да прате „уживо“ са ВАРОШ телевизијом или без ње.

Нудимо крај владавине интересних заједница!

Нудимо бирачима у свакодневном раду пословност, коректност, услужну кровну организацију са институцијама.

Наш досадашњи живот, уговор који нудимо је гаранција да у случају наше победе вратимо заједницу на пут који су основали и живели наши преци попут Евгена Думче који је подигао 14 школа, био градоначелник Сентандреје приближно пола века ... Један од највећих добротвора нације и наше народности. Желимо путем који нам је показао.

Наш програм је доступан:
ФБ- Segedinska srpska zajednica

Српске недељне новине су свакој организацији, која је истражила своје кандидате, понудила једну целу страну, исти обим текста за представљање свој изборној програма. Текст смо објавили без измена. Захваљујемо се на сарадњи! Редакција СНН-а

мишљењима променити, уградити све оно што већина заједнице сматра важним или приоритетним.

Користећи изборну кампању покушаћемо указати на оне недостатке нашег свакодневног живота које свакако мислимо променити или, у случају да наш програм не добије тражену подршку, одмах повучемо конвенцију. Тражити да нам покажете поверење на изборима не тражимо због наших егзистенцијалних потреба, већ да би укинули ранији контра селективни систем у којем потребе заједнице могле појавити само и искључиво по вољи учесника у систему, који нису показали неки таленат или скромни приступ, већ харањем свих оних добара које је систем (државни буџет) обезбедио. Недостатак потребног умног потенцијала и злоупотреба системских „рупа“ довеле су до тога да је комплетна власт прешла у руке њих осморо, сачињавајући интересну заједницу, која је на крају свог мандата показала како се може све повући преко система злоупотребом законских прописа, недостатком контроле! Није спорно да ће се изборни циклус завршити у најдубљој кризи од формирања самоуправног система.

2024. JÚNIUS 9.

HELYI ÖNKORMÁNYZATI
VÁLASZTÁS

NEMZETISÉGI ÖNKORMÁNYZATI
VÁLASZTÁS

EURÓPAI PARLAMENTI
VÁLASZTÁS

Részletes tájékoztatásért látogassa meg a www.valasztas.hu weboldalt, vagy forduljon a polgármesteri hivatalban működő helyi választási irodához.

NEMZETI VÁLASZTÁSI IRODA

Изборни програм Коалиције „КРУГ“

„Бављење политиком не сме да буде параван за лично богаћење, већ озбиљан и предан рад на стварању бољег, срећнијег, богатијег и праведнијег друштва. Желимо да у нашу заједницу вратимо наду, да вратимо поверење у институције система и створимо услове за дијалог и успешну сарадњу.“

Наша листа представља ширу коалицију окупљену око „КРУГА, која обухвата 9 организација, партнера уједињених на истим принципима, око јасно утврђеног заједничког програма који обухвата широк круг питања од интереса за српску заједницу. Залажемо се за бољи међусобни дијалог, транспарентност у раду и поштовање законитости.

Међу коалиционим партнерима постоје они, који су се већ доказали у протеклим периодима и који располажу неопходним **знањем и искуством** у организовању друштвеног и политичког живота заједнице, као и они партнери који се по први пут појављују у коалицији, а који представљају нове идеје, свежу снагу и **омладински дух**.

Наш програм је у целини доступан на званичној страници „КРУГ је прави избор“, који желимо и овде да

изложимо у оквирима који су предвиђени за сваку листу подједнако.

Тачке политичког програма листе КРУГ обухватају следећа питања:

1) ЈЕДИНСТВО ЗАЈЕДНИЦЕ

Поделе и сукоби никада не доприносе развоју заједнице већ га успоравају и лишвају припаднике заједнице да се усредсреде на будућност заједнице и на изградњу што бољих међусобних односа.

2) ТРАНСПАРЕНТНОСТ

Јавни послови се обављају у интересу грађана и чланова заједнице, а не запослених, стога њихов рад и резултати морају бити доступни за јавност.

3) РАЗВОЈ ИНСТИТУЦИЈА СРПСКЕ САМОУПРАВЕ

Потребно је размотрити стање у већ постојећим институцијама, побољшати услове рада и јачати њихове капацитете, по потреби извршити корекције које ће допринети њиховом квалитетнијем и ефикаснијем раду.

4) ОЧУВАЊЕ СРПског ЈЕЗИКА И ИДЕНТИТЕТА

Коалиција КРУГ ће се у свом раду и стратешком опредељењу трудити да омогући учење, одржавање знања и што чешће коришћење српског језика.

5) ОМЛАДИНА

Сматрамо као једним од најзначајнијих питања увођење младих у друштвени живот наше заједнице, развој и праћење каријере младе популације, усмеравање и оспособљавање младих, осмишљавање разних форми активности преко којих се може јачати њихова веза са заједницом

6) БРИГА О СТАРИМА

Сматрамо да је брига о старима морална обавеза свих чланова српске заједнице, што се решава кроз организовање разних клубова, радионица, односно задовољавање потреба, као што су здравствена нега, набавка лекова, помоћ у кући, итд.

7) БРИГА О ПОРОДИЦИ

Посебну пажњу треба усмерити на очување традиционалних породичних и националних вредности, надаље на помоћ породицама са више деце, појединцима и члановима породице са посебним потребама, као и материјално и финансијски угроженима.

8) ИНТЕГРИСАЊЕ ДОСЕЉЕНИКА

Број досељених Срба је непрестано у порасту и уочена је потреба да се институционално оформи стратегија за њихову интеграцију у заједницу Срба у Мађарској.

9) ЦРКВА

Коалициони партнери Цркву виде као центар за промовисање моралних и породичних вредности, кроз слободно исказивање православне вере.

10) БРИГА О СРПскоМ ШКОЛСТВУ У МАЂАРскоЈ

Заједнички нам је циљ да се образовање на српском језику у Мађарској и даље развија и да се у што већем обиму омогући формирање стручних кадрова и стицање нових знања.

11) РАЗВОЈ КУЛТУРЕ И КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ

Потребно је залагати се да институције културе своје програме и пројекте врше кроз афирмисање културног идентитета српског друштва.

12) СОЦИЈАЛНА И ДЕМОГРАФСКА ПОЛИТИКА

Социјална и демографска политика треба да прати регионални развој, изједначавање нивоа развијености појединих региона.

13) МЕДИЈИ И ИНФОРМИСАЊЕ НА СРПскоМ ЈЕЗИКУ

За развој информисања потребно је оспособити даље стручне кадрове, надаље потпомоћи техничку надоградњу медија.

14) САРАДЊА СА МАТИЦОМ

Циљ нам је да са матицом наставимо одличну сарадњу која се базира на међусобном поверењу, а у интересу целокупне српске заједнице у Мађарској.

15) ПРУЖАЊЕ СТРУЧНЕ ПОМОЋИ МЕСНИМ САМОУПРАВАМА И УДРУЖЕЊИМА

Потребно је едуковати чланове месних самоуправа и удружења у области њиховог функционисања, пружати административну помоћ у питањима која се односе на обављање њихових дужности и задатака, обилазити српска насеља у циљу успостављања што присније сарадње ради остваривања заједничких интереса.

У интересу ових циљева посветићемо посебну пажњу:

- развијању српске језичке културе припадника заједнице, као кључног елемента српског идентитета,
- раду са децом и укључивању младих у активности заједнице,
- активностима на интегрисању до-

сељеника, стварању перспективе њиховог живота и живота њихових потомака у Мађарској као припадника српске заједнице

- пружању помоћи раду месних српских заједница и организација, посебно у провинцији и већим градским срединама

- бризи о српским и мешовитим породицама у њиховом труду у васпитању и уздизању деце, као и у бризи о старима

- хармоничној сарадњи са нашом црквом, као и даљем одржавању и развијању партнерских односа са локалним и централним властима Мађарске, те матице у интересу обезбеђења услова квалитетног функционисања српске културне аутономије у Мађарској

- унапређењу рада Самоуправе Срба у Мађарској, као и њених канцеларија, кроз већу транспарентност, ефикасност и иновације

Како би се такви сложени и захтевни задаци могли обављати, залажићемо се пре свега за постизање неопходног јединства у нашој заједници кроз сарадњу, узајамно уважавање и дијалог.

Вашом подршком и гласовима за коалицију КРУГ будите и ви партнер у формирању будућности српске заједнице у Мађарској!

На гласачким листићима:

- за МЕСНЕ (КВАРТОВСКЕ) српске самоуправе гласајте за заједничке коалиционе кандидате четири организације (међу њима је **КРУГ/Српски форум**) и за самосталне кандидате КРУГА.

- за СРПСКУ САМОУПРАВУ У БУДИМПЕШТИ (ГЛАВНИ ГРАД) гласајте на листу **СРПскоГ ФОРУМА** (листа бр. 1.)

- за СРПСКУ САМОУПРАВУ У ПЕШТАНСКОЈ ЖУПАНИЈИ гласајте на листу **КРУГ** (листа бр. 2.)

- за ЗЕМАЉСКУ САМОУПРАВУ гласајте ЗА КОАЛИЦИОНУ ЛИСТУ **КРУГ** (листа бр. 4.)

Српске недељне новине су свакој организацији, која је истакла своје кандидате, понудила једну целу страну, исти обим шекста за представљање свој изборној програма. Текст смо објавили без измена. Захваљујемо се на сарадњи! Редакција СНН-а

ПРЕДАВАЊЕ

Др Милош Весин у Текелијануму

Како данас сведочимо васкрсење

У понедељак, 20. маја, у свечаној сали будимпештанског Текелијанума, протојереј – ставрофор др Милош Весин одржао је предавање на тему „Како данас сведочимо васкрсење“

Госта и све присутне поздравио је протојереј Зоран Остојић и упознао их са богатом биографијом др Милоша Весина. „Ево нас у периоду постваскрсним, када још увек и литургијски прослављамо најбитнији догађај за људско спасење, јер је васкрсење Христово темељ нашега кредо“, рекао је отац Зоран Остојић. Затим се Дамјан Вокањац, члан Међународног центра за културу и религију из Сремских Карловаца, захвалио Епархији будимској и протојереју Лазару Пајтићу за организацију предавања.

Др Весин је предавање почео питањем да ли Васкрс траје формалних четрдесет дана или је то велики знак питања. Истакао је да би васкрсна радост требало да буде вазда стање душе сваког хришћанина. „Васкрсење не само да је камен темељац наше вере, него је и провера у свачијој свакодневици у

веома ограниченом у скученом простору од само 24 сата. Човек треба да осети да се васкрсење дотиче и испуњава свакога од нас у неподвижном моментима, по речима дивне јутарње молитве Светог Филарета Московског који каже: „Господе не допусти да у непредвиђеним случајевима у току данашњег дана заборавим да све долази од Тебе“. Није све по Божијој вољи, али је по Божијем допуштењу“, рекао је Весин. Предавач је у свом интересантном предавању наводио више примера из свакодневног живота.

Др Милошу Весину је ово била прва посета Будимпешти као свештенику и први пут је овде одржао предавање. Нада се да ће сада, после 34 годишњег боравка у Америци и повратка у Нови Сад, имати прилике и благодет да служи у некоме од наших прелепих храмова Будимске епархије. „Свако треба

ПРОТОЈЕРЕЈ-СТАВРОФОР ДР МИЛОШ ВЕСИН

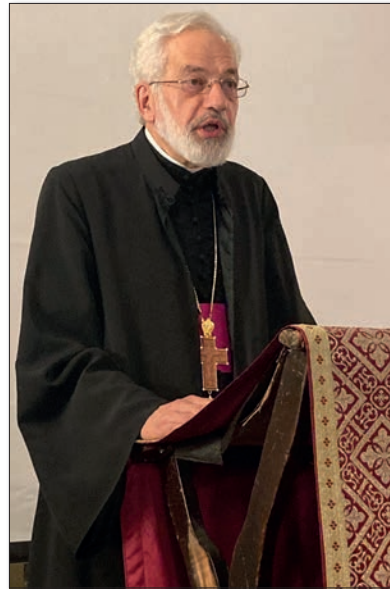
Милош Весин, парох јужночикашки и професор на Богословском факултету Српске православне цркве у Либертивилу, рођен је 1956. године у Новом Саду. Завршио је Карловачку Богословију и Богословски факултет у Београду. Студије психологије, студије музике на одсеку за соло-певање и дириговање и пост-дипломске студије из теологије завршио је у Луцерну у Швајцарској. Усавршавао је музику и психологију у Лозани, Паризу и Кембриџу. Докторирао је психологију у Лондону. Предавач на многим црквеним трибинама и универзитетима широм Америке, Канаде и Европе. До недавно је био парох у Чикагу. Два пута годишње у мају и новембру долази у Београд где организује јавна предавања, где са православног гледишта говори о духовном животу савременог човека, по чему је постао познат међу Србима у свету.

себи да постави питање у ком је односу са Богом, али праву религиозност ми живимо у нашој свакодневици, у томе како се односимо према својим ближњима. То је најбољи и најделотворнији тест нашег хришћанства“, рекао је Весин за наш лист.

Од самог почетка до краја предавања радиофонијски глас и интересантно предавање држало је пажњу многобројних посетилаца.

Познати говорник привукао је велики број посетилаца. Предавању су присуствовали Њ.Е. Биљана Гутић Бјелица, амбасадор Босне и Херцеговине у Будимпешти, владика Лукијан са свештенством Епархије будимске, многобројни студенти, ђаци и професори Српске школе „Никола Тесла“ и многобројни Срби који живе у Мађарској.

Катарина Павловић Бачи

Изложба Њ.К.В. кнегиње Јелисавете Карађорђевић

ске најпре поздравио Њ.П. епископ будимски Г. Лукијан, на чији позив је и уприличена принцезина посета и изложба, који је указао на значај културе уопште, а подсетио је присутне и на племенитост принцезе Јелисавете, те наслеђе њеног оца кнеза Павла Карађорђевића, великог покровитеља уметности.

О кнегињи Јелисавети као изузетној

У свечаној сали пештанског Текелијанума, задужбине коју је први српски доктор права Сава Текелија завештао свом српском роду, 23. маја отворена је изложба ликовних радова принцезе Јелисавете Карађорђевић.

Поставку „Јелисаветин албум“ чине уметнички радови, акварели и тушеви, који су новијег датума, иако кнегиња Јелисавета деценијама слика. Први пут је излагала цртеже у Галерији код Хомена у Котору, затим у Кући краља Петра у Београду, као и у Суботици, Крушевцу, Сомбору и у Београду на Академији уметности, а сада по први пут у Будимпешти.

Присутне је у име Епархије будим-

особи говорила је адвокатица Душанка Суботић Хомен. Из једног пословног односа са кнегињом Јелисаветом Карађорђевић међу њима развило се дугогодишње поштовање, пријатељство и поверење, из кога су се оствариле изложбе, као и ова која је приказана у Текелијануму.

„Јелисаветин албум“ је јединствена прича коју нам она приказује као утиске са њених путовања од Србије до Кине, од Марока до Америке, од Енглеске до Мексика“, рекао је на отварању изложбе Милан Ђурић, академски уметник.

Говорећи о радовима кнегиње Јелисавете, он је указао на речи ликовних критичара који њене уметничке

радове упоређују са Рошхаровим методима и додао да принцеза Јелисавета снагом воље и духа превазилази све границе и ствара нове светове који обогаћују Јелисаветин албум.

„Мој мото је да све што видим да може да буде ружно, претварам у лепо. Када вам дође нека ружна мисао, то можете да промените у љубав или нешто позитивно, попут гримасе на лицу која може да се претвори у осмех“, рекла је кнегиња Јелисавета Карађорђевић.

Изложбу је свечано отворила Њ.Е. Биљана Гутић-Бјелица, амбасадор БиХ у Мађарској, која је говорила о посебности личности принцезе Јелисавете и додала: „Књижевница, дипломата, покровитељ Академије уметности у Београду, борац против неправде, Српкиња. У сродству са најмоћнијим монархијама света, живот у покрету, у борби, у жртви, потрага

за сновима, хватање у коштац са изазовима и све под мотом „Служба је љубав на делу“. Живот у корак са временом и испред времена уз посвећеност слободи и све преточено у фотографије и уметничке слике.“

Овај свечани догађај улешао је и наступ хора Српске гимназије „Никола Тесла“ у Будимпешти под руководством професорице Оливере Младеновић Мунишић, који је том приликом извео Бајићеву нумеру „Кад би ове руже“ и „Српкиња“, као и песму „Ово је Србија“ Николе Грбића.

Отварању изложбе присуствовали су још и Александар Лончаревић, отпавник послова са осталим дипломатским представницима Амбасаде Републике Србије у Будимпешти, као и представници других српских институција у Мађарској и љубитељи уметности.

Диана Ђурић

Српске судбине током револуције 1848/1849. године (105)

ФЕЛТОН

Повлачење српских устаника из Сирига

Обавештен о томе да су Мађари ударили на Сириг, генерал Стеван Книћанин и не часећи часа, из Старе Бебе похита да притекне у помоћ устаницима, али док стиже испод Сирига, битка је већ била завршена. Једна колона српских избеглица, преко Деске, Новог Сентивана кретала се ка Старој Беби

Два дана пре Света три јерарха, у сиришком атару појавише се алексиначки добровољци народног пуковника Лазара Зубана и мајора Миливоја Петровића Блазнавца. После успешног напада, српске снаге су заузеле Сириг, Ђалу и Нови Сентиван.

Управо на дан празника, Срби уђоше у Нови Сегедин. Српски топови постављени на левој обали замрзнуте Тисе, прецизно су гађали добро утврђене бедеме сегединске тврђаве. Зубан изда наређење да пешадија крене у напад преко залеђене Тисе, по којој су се избриле дебеле санте леда. Бранитељи су вешто узвраћали ватру, наносећи тиме озбиљну штету у људству српских снага.

Од силног гранатирања, лед је потпуно попуцао. Не желећи да ризикује животе својих момака, командант Зубан одустане од даљег атаковања. Добровољци се журно дадоше у грабеж и пљачку напуштених новосегединских кућа. Српски борци запалише ватре да се огреју, да штогод призаологаје, па на крају, сити и задовољ-

ни, гласно запевахе: „Лаза Зубан јаши коња вранца, Кошут Лајош јаши на магарца“.

Нико ни слутио није да ће то пријатно расположење бити кратког века. Неочекивани контранапад капетана Јожефа Гомбоша, преко плутајућих, љубавих санти леда, изненади пуковника Зубана. Наста крвави бој прса у прса.

Гинуло се на обе стране. Мађарске војнике потпомагала је и сегединска артиљерија, десеткујући србијанске добровољце.

Не имајућу другог излаза, пуковник Зубан одмах изда наређење за повлачење и сви ђутуре похиташе према Сиригу. Тога дана, на главном сокаку Новог Сегедина лежало је шездесетак мртвих српских устаника.

Под енергичним притиском и на наговор одрешитог комесара Саве Вуковића, пуковник Густав Хадик, командант мађарских јединица у Бачкој и Банату, алармирао је своје јединице и 13. фебруара одлучно кренуо из Сегедина да се обрачуна са српском војском у Сиригу. Снажан удар мађарских снага нагнао је на

повлачење добровољце Лазара Зубана.

Буљубаша Ракица са својим Крушевчанима подигне се из Новог Сентивана, па журно притекне у помоћ Зубану. Капетан Вићентије Атанаковић са својом дивизијом банатских граничара налазио се у виноградима који су се пружали лево од села.

Обавештен о томе да су Мађари ударили на Сириг, генерал Стеван Книћанин и не часећи часа, из Старе Бебе похита да притекне у помоћ устаницима, али док стиже испод Сирига, битка је већ била завршена. Једна колона српских избеглица, преко Деске, Новог Сентивана кретала се ка Старој Беби, док је друга пролазила кроз Ђалу и жу-

рила ка Турској Кањижи. Зубан и Блазнавац се уколаше код Росламоша.

Био је то тужан приказ изнурених, преплашених жена, деце и изнемоглих стараца.

Дуга колона двопрега, рогате стоке и измрцварених, мусавих људи понајвише је личила на вижљасту змију која узнемирено хита у заклон. Добровољци су бесно грабили, чврсто стиснувши грубим шакама балчак јатагана, поглед граничара са пушком о десном рамену губио се негде далеко иза хоризонта, док су сељаци срамежљиво брисали сузе са образа и крајева бркова.

Сириг је тога дана претворен у прах и пепео.

Наста време ишчекивања. (..)

Драгомир Дујмов

Сегединска тврђава на обали Тисе

Додела награда „Про култура миноритатум Хунгариае“

Услед изборне кампање, која ускоро улази у свој финиш, треба имати резона према свечаним догађајима и наћи довољно времена за славље, поготово ако је оно повезано са признањем, које се додељује за заслуге. По већ устаљеној традицији средином маја месеца се, у свечаним оквирима, уручују награде „Pro kultura minoritatum Hungariae“, дакле признања за народносну културу појединцима и организацијама, припадницима националних заједница, који су својим залагањем допринели очувању и развоју културног наслеђа, матерњег језика и образовања припадника своје заједнице. Државно признање, 2005. године, утемељио је некадашњи Национални институт за културу, а од 2017. године додељује га свагдашњи вицепремијер Владе Мађарске.

У Бугарском културном центру, у присуству представника дипломатских корова разних држава у Мађарској, народносних заступника у Мађарском парламенту и земаљских народносних самоуправа, приликом свечаности, у име Владе, присутне је поздравео Миклош Шолтес, државни секретар за верска и народносна питања у Уреду премијера. Честитајући добитницима подсетио је да су они, истакнутим и несебичним трудом, доказали да су својом професионалношћу, у минулом временском периоду забележили запажене резултате у својим областима.

„Очувањем матерњег језика, ширењем традиционалних културних добара, развојем музичког наслеђа, приређивањем многобројних програма преко којих се упознаје и шири фолклорно благо, дали су допринос у приближавању и повезивању мађарске културе и културе сопствене народности. Велика је потреба за то, јер на такав начин све боље упознајемо једни друге, учимо једни од других, проширујемо наша сазнања о другима да бисмо били у могућности да их боље разумемо“, нагласио је говорник и позвао свих 13 народносних заједница, да се придржавају основних људских принципа и норми да би изборна кампања, до самих избора, а и након проглашења резултата, поготово оних за избор народносних самоуправа, протекла у цивилизованим оквирима,

без вређања и нетрпељивости, јер заједнице само у здравим међусобним односима и околностима могу да опстану и да стварају нове вредности. Говорник је истакао да је са чуђењем морао да констатује да се унутар појединих народносних заједница појављују неке групације, чији се чланови тек сада буде из сна и декларирани припадником одређене народности.

Миклош Шолтес је посебно захвалио представницима амбасада у Будимпешти што су присуствовали свечаном уручењу ових значајних признања, подржавајући достигнућа својих мањинских сународника у Мађарској, јер, како је рекао, све више се шири неразумевање међу нацијама, што доводи до нежељених ратних сукоба, а култура, са својом ширином и садржајем, важну улогу

треба да има у повезивању различитости, поготово између народа у Карпатском басену.

Након обраћања присутнима следило је свечано уручење награда „Pro kultura minoritatum Hungariae“, која се састоји од бронзане спомен плакете и повеље. Међу овогодишњим добитницима, између осталих, нашли су се педагози, музичари, фолклораша, књижевници, уредници разних издања, ликовни уметници, руководиоци удружења и самоуправа, који су препознали вредности културних садржаја и потпомагали одржавање разних приредаба са одређеном тематиком.

Ове године, на Светски дан дијалога и развоја, признање за народносну културу Миклош Шолтес и његов заменик Золтан Фирјеш, уручили су и Удружењу уметника „КРУГ“ из Будимпеште, које више од 15 година организује уметничке кампове, изложбе, симпозијуме „КРУГ-360°“, доприносећи ширењу и развоју савремене српске културе у Мађарској и шире. Награду је преузео један од оснивача, уједно и председник Удружења, Милан Ђурић.

Свечани програм приведен је крају наступом КУД „Опанке“ из Помаза.

(Интервју поводом доделе награде Удружењу уметника „КРУГ“ објављујемо после 9. јуна, након избора. Хвала на разумевању!)

Миленко Радић

НЕВЕН

Посета српској цркви у Печују

У понедељак 13. маја, ми ђаци О.Ш. „Никола Тесла“ из Ловре смо са својим учитељима и наставницима кренули на дводневну екскурзију којом смо посетили Печуј и Мохач. Према плану посете обишли смо и српску православну цркву у Печују. Домаћини су нам приредили пријатну и лепу добродошлицу.

Свештеник Милан Ерић је одржао веома поучну беседу за ђаке и педагоге из које је свако од нас могао доста да научи о људским врлинама и исправности живљења. Како деца, тако и педагози су уживали у свакој изговореној речи. Након беседе добили смо пригодне поклоне у виду књижица са молитвама – дружење смо на-

ставили у одличној атмосфери уз освежење у црквеној порти.

Ми смо своју екскурзију наставили препуни лепих утисака и нових знања, а домаћинима се захваљујемо на гостопримству са жељом да се видимо поново, ускоро.

Претходно боравили смо и у древној манастиру Грабовцу где нас је угостила манастирска обитељ а потом смо посетили и пећину у Абалигети.

Наш дводневни излет приведен је крају посетом млину Св. Николе у Мохачу где нас је угостио Норберт Бугарски.

Радослава Мазалица

Сарадња дешчанског Српског забавишта и локалне заједнице

Већ пар година уназад, малишани Српског забавишта у Десци, баве се питањима екологије, али и повртарства, заправо, узгојем биљака. После успешно завршеног пројекта сејања зачинског биља, расађивања парадајза и паприке, те садње дрвећа, на ред је дошло и украсно биље. Са жељом да обнове цветни врт и украсе своје двориште, малишани групе Коло, упутили су се у локалну цвећару.

На самом главном путу, који повезује Сегедин са Маковом (Мако), налази се цвећара, надалеко познатог учитеља, сада у пензији, Миливоја Ђорђевића, коју већ дуги низ година води са својом супругом Мирославом. Обрела су се тако деца у једној малој, породичној средини, пожелевши да нешто и науче, те успут и купе неки цветић за своје забавиште. Видевши колико су деца заинтересована, колико имају знања и какве су озбиљне

послове радили до сада, чика Миливој их је са великом радошћу позвао да заједно засаде купљено цвеће, да их и он подучи нечему, јер бити учитељ је позив за цео живот. Дечица су радо прихватила позив и већ сутрадан, потпуно опремљени и спремни за посао нашла су се у цветном врту породице Ђорђевић. Пресађивање цвећа ишло је глатко, а на питања чика Миливоја одговарали су са великом брзином и тачношћу. Малене руке, радиле су брзо и спретно, али вођене потезима искусне руке.

О цвећу се мора знати свашта – све о заливању, чувању и бризи – деца су пажљиво слушала и трудила се да све запамте. Тако су и сазнали да је некада давно, када су и чика Миливој и тетка Мирослава били просветни радници, плата била веома мала и да су они морали да се баве додатним послом. Нужда их је натерала. Срећом, око њихове куће, постојала је башта у којој су се у почетку бавили повртарством, да би ипак после прешли на цвећарство. Прва цвећара отворена је у њиховој кући, тј. гаражи, коју су за ове потребе преуредили у радњу. Затим су откупили кућу на главној улици од Мирославиног брата, и од тих дана датира цвећара коју данас сви Дешчани познају. Данас, поред њих и свих запослених у радњи, постоји још један члан породице како они кажу. То је Мацина цица, шарена умиљата маца која је у стопу пратила чика Миливоја и дечицу и пуштала да је они мазе.

На крају овог дивног дружења, деца су добила цветић о којем ће бринути код куће, а ми смо добили фотографије да овековечимо тај тренутак.

Сања Симулов

Екскурзија првака

Један од најбољих алата које можемо користити да деци пружи-мо искуства из стварног света су, са сигурношћу, ђачке екскурзије. Свако искуство у којем ученик учествује, доприноси његовом разумевању света и стицању функционалног знања. Деца на овај начин развијају патриотизам, солидарност, хуманизам, другарство, пожртвованост, колективни дух, животни оптимизам и реално схватање живота. Како је пролеће са собом донело идеално време, сезона школских екскурзија отворила се и у нашој васпитно-образовној установи на југоистоку Мађарске, у Батањи.

Ученици првог разреда Батањске двојезичне српске основне школе су напустили своју учионицу, у пратњи својих учитељица Жофије и Станиславе, упутили су се ка граду Ференца Еркела, ка Ђули. Посетили су средњовековну равничарску тврђаву од цигала, која је увек без борбе мењала господаре. Музејска постава у тврђави, с обиљем експоната, најилустративније осликава време у ком су се сударила царства, културе, вере и епохе. Малишани су обишли 24 одаје овог живописног здања обучени у костиме из доба ренесансе, као владари, витезови, дворске луде, целати, дворске даме, принцезе и краљице. Разгледали су разне аутентичне предмете, ратну опрему оклопника и пешадије, оружја и оруђа, краљев

кабинет, краљичину собу, салу за саборе украшене грбовима владарских породица... Девојчице су у дворишту одиграле ренесансни плес, док су се дечаци опробали у витешким играма. Своју посету тврђави су завршили церемонијом, проглашавања витезова. Након посете ове велелепне тврђаве забаву су пронашли на оближњем игралишту, а затим су прошетали центром варошице која је богата културно-историјским наслеђем, термалним водама и представља омиљено одмаралиште за туристе.

Станислава Ђенеш Екбаур

ДАТУМ	НАЗИВ ПРЕДСТАВЕ	ГОСТУЈУЋЕ ПОЗОРИШТЕ	ЈЕЗИК ПРЕДСТАВЕ	САЛА
02. ЈУНИ, НЕДЕЉА				
19:00	КОШТАНА	СРПСКО ПОЗОРИШТЕ У МАЂАРСКОЈ	МАЂАРСКИ-СРПСКИ	СЦЕНА ГОБИ ХИЛДА
3. ЈУНИ, ПОНЕДЕЉАК				
10:00	ТЕХНИКЕ КЛОВНА	WORKSHOP	СРПСКИ-МАЂАРСКИ	САЛОН БАЈОР ГИЗИ
04. ЈУНИ, УТОРАК				
19:00	ХЕКАБА	ПОЗОРИШТЕ БАЊА ЛУКА	СРПСКИ	КАСАШ АТИЛА
06. ЈУНИ, ЧЕТВРТАК				
19:00	АГОНИЈА	ХРВАТСКО КАЗАЛИШТЕ ИЗ ПЕЧУЈА	ХРВАТСКИ	СЦЕНА ГОБИ ХИЛДА
07. ЈУНИ, ПЕТАК				
19:00	ЗУБ ОЦА	НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ СУБОТИЦА-СРПСКО ПОЗ. У МАЂ.	МАЂАРСКИ	СЦЕНА ГОБИ ХИЛДА

ХРАМ СВЕТОГ ВЕЛИКОМУЧЕНИКА ГЕОРГИЈА
У БУДИМПЕШТИ

**РАСПОРЕД БОГОСЛУЖЕЊА ЗА
ЈУН 2024**

- 01. 06. субота – Вечерње 18 часова
  - 02. 06. недеља – Света Литургија 10 часова
  - 02. 06. недеља – Вечерње 18 часова
  - 03. 06. понедељак – Свети цар Константин и
царица Јелена Света Литургија 10 часова
  - 08. 06. субота – Вечерње 18 часова
  - 09. 06. недеља – Света Литургија 10 часова
  - 12. 06. среда – Вечерње 18 часова
  - 13. 06. четвртак – Вазнесење Господње
- Спасовдан Света Литургија 10 часова
  - 15. 06. субота – Вечерње 18 часова
  - 16. 06. недеља – Света Литургија 10 часова
  - 22. 06. субота – Задушнице
Света Литургија 10 часова
  - 22. 06. субота – Вечерње 18 часова
  - 23. 06. недеља – Силазак Светог Духа на
апостоле – Духови – Троице
Света Литургија 10 часова
  - 24. 06. Духовски понедељак –
Света Литургија 10 часова
  - 24. 06. понедељак – Вечерње 18 часова
  - 25. 06. Духовски уторак – Света
Литургија 10 часова
  - 27. 06. четвртак – Вечерње 18 часова
  - 28. 06. петак – Свети Кнез Лазар и
Свети мученици српски – Видовдан
Света Литургија 10 часова
  - 29. 06. субота – Вечерње 18 часова
  - 30. 06. недеља – Света Литургија 10 часова
- Јушрење се служи свакој дана у 8:00 часова*

**ХРАМОВНЕ СЛАВЕ
ПОВОДОМ Св.АНДРОНИКА И ЈУНИЈЕ
У ПЕЧУЈУ, 2. ЈУНА у 10 сати
Света архијерејска литургија**

**ПОВОДОМ ЗАШТИТНИКА МОХАЧКЕ
ГРОВЉАНСКЕ КАПЕЛЕ
Св.ЦАРА КОНСТАНТИНА И
ЦИРИЦЕ ЈЕЛЕНЕ
У МОХАЧУ, 3. ЈУНА у 10 сати**

Позоришни фестивал ПРИСУТНОСТ

JELEN/LÉT 2024
FESZTIVÁLJA JÚNIUS 1-9.
A NEMZETI SZÍNHÁZBAN

PROGRAM:

- JÚNIUS 1. MAGYARORSZÁGI UKRÁN NEMZETISÉGI SZÍNHÁZ
- JÚNIUS 1. ROMANO TEATRO
- JÚNIUS 2. MAGYARORSZÁGI SZERB SZÍNHÁZ
- JÚNIUS 3. KARAVAN SZÍNHÁZ
- JÚNIUS 3. VERTIGO SZLOVÁK SZÍNHÁZ
- JÚNIUS 4. AKADÉMIA DRÁMATISZTI UNIVERZITETA U BUKOLJI LUKI
- JÚNIUS 4. KARAVAN SZÍNHÁZ
- JÚNIUS 5. DEUTSCHE BÜHNE UNGARN
- JÚNIUS 5. ANI-BUDAVARI ÖRMÉNY SZÍNHÁZ
- JÚNIUS 5. DEUTSCHE BÜHNE UNGARN
- JÚNIUS 6. PECSI HORNÁT SZÍNHÁZ
- JÚNIUS 6. CERVINUS TEATROM
- JÚNIUS 7. CERVINUS TEATROM
- JÚNIUS 7. AMFITHEATRO
- JÚNIUS 7. MALKO TEATRO
- JÚNIUS 7. THEATER JETZ!
- JÚNIUS 8. URARTU ÖRMÉNY SZÍNHÁZ
- JÚNIUS 8. AMFITHEATRO
- JÚNIUS 8. ARTASHT ÖRMÉNY NEMZETISÉGI SZÍNHÁZ
- JÚNIUS 9. MAGYARORSZÁGI NEMZETISÉGI SZÍNHÁZ TÁRSULATA
- JÚNIUS 9. CINKA PANNIA CIGÁNY SZÍNHÁZ

KOLODROM
ANSAMBL KOLO | TABÁN
VUJICSICS EGYÜTTES | BÁSITS BRANKA | ZORA ZENEKAR

VIGSZÍNHÁZ 2024. JÚN. 16. 18.00

JEGYÉRTÉKESÍTÉS: WWW.VIGSZÍNHÁZ.HU

BALKAN PARTY Budapest
28. jun, petak

PLAVI ORKESTAR

Dürer Kert
(1117 Budapest, Öböli utca 1)
Otvaranje vrata 21h

00h Yu party - DJ Mačić

Early bird: 15 000 Ft
Karte u pretprodaji 20 000 Ft

Karte:
Budimpešta +36 30 080 5430,
Segedin +36 30 515 5453
Pečuj +36 20 401 6350

СРПСКЕ
НАРОДНЕ НОВИНЕ
СРБСКЕ
НАРОДНЕ НОВИНЕ.
www.snnovine.com

СРПСКЕ НЕДЕЉНЕ НОВИНЕ – Лист Срба у Мађарској ♦ Издавач: Српски медијски центар (ДОО-Кфт) ♦ За издавача: Радојка Филаговић ♦ Финансијер: Кабинет мађарског премијера (Miniszterelnökség) и Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. ♦ Фотодизајнер: Иван Јакшић ♦ Седиште редакције: Falk Miksa u. 3, 1055 Budapest ♦ Поштанска адреса: Szerb Országos Önkormányzat, Szerb Hetilap, Falk Miksa u. 3, 1055 Budapest ♦ Контакт: srpskenedeljenovine@gmail.com Web: www.snnovine.com ♦ Графички прелом листа: Тибор Фуксел ♦ За штампању: Szedéstiűkör Vt.: Ференц Ибш ♦ Текстуралне прилоге и фотографије примамо искључиво у електронској форми. Уредништво задржава право лекторске обраде и скраћивања текстова у складу са расположивим новинским простором. ♦ СРПСКЕ НЕДЕЉНЕ НОВИНЕ су 2013. године награђене угледним друштвеним признањем – ВЕЛИКОМ ПЛАКЕТОМ УДРУЖЕЊА КЊИЖЕВНИКА СРБИЈЕ, за објективно и правовремено информисање, неговање српског језика и ћирилице и јачање веза српске заједнице у Мађарској са матичном државом Србијом и Удружењем књижевника Србије. ♦ HU ISSN 2061–0238

ПУТОВАЊЕ

Тукуља – Сарајево – Мостар

Српска самоуправа у Тукуљи наставља серију организованих путовања: тридесеточлана група путника од 16. до 19. маја боравила је у Босни и Херцеговини и посетила главни град, Сарајево, односно Мостар, културне и верске знаменитости у самом граду и његовој ближој околини, као и два значајна природна локалитета, водопад Кравица и Врело, извор реке Буне.

На четвородневну екскурзију пошла је група коју су сачињавали стални путници који вечитом знатижељом крећу у нове, занимљиве авантуре. Треба нагласити да су управо посредством Самоуправе, пре девет година, поједини чланови групе већ пролазили кроз поменуте градове, али тада је првенствени циљ било Црногорско приморје, па је посета Сарајеву и Мостару била јако кратка. Но, овом приликом било је одвојено довољно времена за реализацију планираних програма.

Први дан посвећен је Сарајеву, кроз који је групу водио Милан Петровић, локални водич, објашњавајући важније детаље из бурне историје града, који се, из аспекта професионалности, сматра јединственим у Европи, а због тога се и неретко упоређује са Јерусалимом. Сарајево је седиште поглавару Исламске верске заједнице, седиште Митрополије дабробосанске Српске православне цркве и седиште Врхбосанске надбискупије Римокатоличке цркве у Босни и Херцеговини. Посетом објектима, који припадају тим конфесијама и упознавањем њиховог историјата посетиоци из Тукуље су стекли праву слику суживота различитих нација чији корени воде кроз вековна превирања некадашњих Сарајлија. У самом центру града јасно се препознају архитектонски елементи османског и аустроугарског периода што сам град чини привлачнијим и још занимљивијим.

Дивећи се природним лепотама долином реке Неретве, другог дана путовања група из Тукуље стиже у главни град Херцеговине, који је у истори-

ју ушао захваљујући свом каменом мосту преко бистре реке, која га раздваја. На платоу изнад Мостара, по узору раније, иначе до темеља срушене некадашње светиње, подигнут је нов српски православни храм, где је путнике сачекала водич, Славица Самарџић и започела причу о настанку и историјату самог града, чија је структура становништва после задњег рата драстично промењена: у Мостару данас живи око 3000 Срба, најбројнија је хрватска заједница (51.000), док Бошњака, који живе уз обалу Неретве, има око 46.000.

Парох мостарски Душко Којић је говорио о изградњи новог храма, што је са 70.000 евра подржала и Влада Мађарске. Ентеријер још није завршен, али храм је већ у функцији. Сваког викенда се у згради српске заједнице, која се налази у близини храма, одвија настава на српском језику за децу до 18 година. Такође близу светиње налази се српско гробље где је сахрањен истакнути српски песник, рођени Мостарац, Алекса Шантић, чији је гроб посетила група из Тукуље.

Многи су мишљења да данашњи назив града потиче од старог назива Мост, док други мисле да је назив добио по „мостарима“, чуварима моста Старог моста, који је и симбол града, уједно и јединствена туристичка атракција, због којег у Мостар долазе туристи из свих крајева света.

Трећи дан путовања резервисан је за обилазак светих места и посете природних лепота у близини Мостара. Тако је група дан отпочела у Међугорју, најпознатијем и најпосећенијем католичком светилишту у региону, али узвишена осећања потиснула је посета месту највећег српског страдања у Другом светском рату. Храм Васкрсења, само километар удаљен од места Пребиловце, сведочи о великом масакру српског живља, 1941. године: припадници војске НДХ, близу 700 деце и жена побацали су живе у јаме. У комунистичкој Југославији ови злочини су скривани да би 1961. године јаме биле забетонисане. Тек 1990. године је

започето откопавање тих јама, а кости лешева сахрањене су годину дана касније, да би 1992. године припадници паравојних формација минирале крипту са костима жртава!

(Свети мученици пребиловачки су светитељи Српске православне цркве. Пребиловачки светитељи су канонизовани на Светом архијерејском сабору СПЦ 2015. године.)

Прави мелем, после боравка у Пребиловцима, путницима значила је посета манастиру Житомислић крај Мостара, који је такође током историје више пута страдао, али почетком 21. века поново је реновиран и оживео.

Посета и боравак у поменутим насељима и местима већини чланова групе из Тукуље донели су потпуно нова сазнања. Јединствено мишљење свију било је да је најтужнији и најпотреснији моменат путовања био у Пребиловцима, које сведочи о невероватној људској свирепости. Мешовита осећања у посетиоцима будило је Сарајево, док је у свима Мостар оставио најбоље утисак, а водопад Кравица и извор реке Буне, односно, кањон Неретве и велелепне планине су истовремено зрачиле истинску мирноћу и моћ природе.

Миленко Радић

